

YAKLAŞAN TEHLİKE

Aydınlık Dergisi, 22 Temmuz 1995

Yıldırım Koç

1994 yılı yaz aylarında sendika eğitim toplantılarında en çok tartışılan konulardan biri, kamu kesimi toplu sözleşmelerinde dördüncü dilim zammını Hükümetin iptal etmek istemesiydi. Toplantılarda 5 Nisan İstikrar Programını ve olası sonuçlarını tartışıyorduk. Bu toplantılarda bazı çarıklı erkaniharpler de çıkıp, "bu ülke kurtulacaksa, biz bir maaşımızı feda ederiz," diyorlardı. Kurban keserek belayı savma umudu misali, bir maaşın feda edilmesiyle belanın savuşturulabileceği umudunu taşıyan işçi sayısı az değildi.

Günümüzde de benzer bir eğilimi bazı işçilerde ve sendikacılarda sezmemek mümkün.

1995 kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinde TÜRK-İŞ'in temel talebi, işçilerin gerçek ücretlerinin veya satınalma güçlerinin korunmasıdır. Buna göre, toplu sözleşmeleri 1 Ocak 1995 tarihinde başlayacak işçiler için yüzde 40,0 oranında bir zam yapılmalıdır. Toplu sözleşmeleri 1 Mart 1995 tarihinde başlayacak işçiler için ise yüzde 52,2 oranında bir zam öngörülmektedir. Böylece, bir önceki altı aylık dönemde meydana gelen enflasyonun getirdiği zarar karşılanmış olacaktır.

Hükümetin teklifi ise ortalama yüzde 5,4'tür.

Bazı işçiler ve sendikacılar, işsizlikteki artışı, özel sektördeki göreceli olarak düşük ücretleri ve giderek yaygınlaşan yerli ve yabancı kaçak işçiliği ve taşeronluğu görerek, enflasyonun altında oranda bir toplu sözleşmeye o kadar da tepki göstermeme eğilimindedir.

İnsanlar ve sınıflar yaşayarak öğreniyor. Ancak öyle kritik günlerde yaşıyoruz ki, böyle düşünen işçilerin ve sendikacıların kendi deneyimlerinden öğrenmeleri lüksüne sahip değiliz. Bu arkadaşlarımız yaklaşan tehlike konusunda ikna edilmelidir.

Başka birçok yazımda da açıklamaya çalıştığım gibi, ücretli emek ile sermaye arasındaki saflaşmanın giderek daha da sertleşeceği bir dönemde yaşıyoruz. Kamu kesimi toplu sözleşmeleri konusunda gereken kararlılık gösterilmez ve mücadele verilmezse, 1995 ve sonrasında sermayenin saldırısı çok daha pervasızlaşacaktır. Yaklaşan bu tehlikenin işçiler ve sendikacılar arasında öne çıkarılmasında büyük yarar vardır.

Sermaye ve Hükümet işçileri sınıyor. Sermaye cephesi işçi-emekçi cephesine doğru bir adım attı. Sermayenin tüm niyet ve amacının bu küçük adım olduğunu ileri sürenler, gereksiz yere kapışmama yanlısı. Ancak biz biliyoruz ki, bu küçük adım, daha büyük adımların ve tehlikelerin habercisidir.

Yaklaşan tehlikenin en bilinçsiz işçi için bile anlamı şudur:

- İşten çıkarmalar artacak.
- İş güvencesi ve işsizlik sigortası yasaları çıkmayacak.
- Zorla emeklilik hızlanacak.
- Grevler kırılmaya çalışılacak, işçilere yönelik saldırılar artacak.
- Mezarda emeklilik getiren ve sosyal sigorta haklarını önemli ölçüde budayan yasa tasarısı yasalaşacak.
- İşçiler memurlaştırılacak.
- Taşeronluk yaygınlaştırılacak.
- Kıdem tazminatı kalkacak.
- İmzalanan toplu iş sözleşmeleri uygulanmayacak.
- İşçi alacakları gecikecek, bunlara faiz uygulanmayacak.
- Yerli ve yabancı kaçak işçi çalıştırma uygulaması yaygınlaşacak.

Bunlar ve benzeri tehlikeler kapımızı çalmaktadır.

En geniş kitleyi, uluslararası ve yerli tekerci sermayenin bu yeni sürekli ve sistemli saldırısına karşı birleştirmek ve seferber etmek gereklidir. Bunda ilk sorun da, bazı işçiler ve sendikacılar arasında hala etkisini sürdüren, kurban adayarak belayı savuşturma umudunun kırılmasıdır. Bunun için de, son derece büyük bir sabırla, Hükümetin kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinde attığı adımın, buzdağının suyun üstünde gözüken küçük bir parçası olduğunu, yaklaşan çok büyük tehlikenin bir habercisi olduğunu anlatmak gereklidir.

Kamu kesiminde toplu sözleşme görüşmeleri süren işçiler için böyle bir tehlike var.

Kamu kesiminde toplu sözleşmesi imzalanmış işçiler, özel sektördeki işçiler, sendikasız işçiler, kaçak çalıştırılan işçiler, memurlar, sözleşmeli personel, emekliler, işsizler ve diğer emekçiler için ise sürekli vurgulanması gereken nokta, kamu çalışanları sendikalarının ünlü sloganıdır: SUSMA, SUSARSAN SIRA SANA GELECEK.

Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonlaşma Kurulu ve DİSK, TÜRK-İŞ'in eylem programını destekleme kararlarını açıklamışlardır. Temmuz ayının son haftası ve Ağustos ayının ilk yarısı, TÜRK-İŞ'in eylem programının tüm çalışanlarca desteklenerek etkili bir biçimde hayata geçirildiği günler olmalıdır.